



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Impotentia respectiva. parag. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. III.

§. IV.

Impotentia respectiva.

Quomodo Iudicium ferendum sit, quando dubia apparet impotentia in Matrimonio; jam contracto.

1. **P**OSSE dari Impotentiam, hoc est, posse personam aliquam esse ineptam ad actum conjugalem cum hac peculiare persona; licet cum aliis sit apta, scimus, & habemus in *Jure*. Nec obstat in eodem *Jure* alibi dici, fieri non posse, ut aliquis sit impotens cum una, & potens cum alia, non obstat, inquam, quia in hoc posteriore loco Textus loquitur de impotentia ex frigidityte, quæ certè, si est, respectu omnium est.

2. Triplici autem modo hæc respectiva Impotentia accidere contingit. Primò, ex improportione instrumentorum generationis, ut si fœmina, respectu instrumenti viri hujus, sit arcta, vel vir propter pinguedinem propè accedere ad vas mulieris non valeat. Secundò, ex Maleficio, tendente contra hanc personam particularem. Tertiò, ex quadam antipathia naturali circa hanc. Quæ tria capita latè explicant *Aversa, c* & *Pontius, d*

3. Dico jam, hanc impotentiam cum hac, si sit perpetua, esse impedimentum dirimens matrimonium contrahendum cum hac, vel, si cum illa contractum fuit, esse separandos conjuges, modo, quo dictum est §. 2. numero 5.

4. Dictum hoc certum est, quia Canones absolute, & sine distinctione impotentiam perpetuam constituunt impedimentum dirimens. Adde rationem; Ideò enim absoluta impotentia dirimit Matrimonium subsequens, quia persona, quæ ejusmodi impotentia laborat, non est apta ad actum generandi; sed idem est in respectiva pro hoc Matrimonio, ergo pro hoc impedimentum erit dirimens.

5. Si omnibus à prudentibus viris, & Matrimonii expensis, temporalis sit ejusmodi impotentia, eam non esse impedimentum dirimens, constat ex dictis. Quòd, si dubium adsit, num hæc sit perpetua, an temporalis, mox universaliter dicam §. sequenti.

1. **S**ÆPISIMÈ incertum est, an prædicta impotentia perpetua verè adsit inter conjuges legitimo Matrimonio unitos: Quæ ratione igitur hæc incertitudo, si ve pro foro conscientia, si ve pro foro externo evincenda est?

2. Pro foro conscientia. Quando dubium est, an Impotentia sit perpetua, an sit temporalis, poterunt conjuges pro tempore, id est, solum per triennium, commisceri, ut nimirum experiantur, an ipso temporis, & ætatis & circumstantiarum opportunitate cesserit impotentia, atque adeo evincatur. Nam in prædicto dubio habent conjuges jus inquirendi de potentia, vel impotentia, quæ aliter inquireri non potest, nisi copulam attentando: quod, si semen aliquando dispergatur, cum id sit per accidens, non erit culpa, ut mox iterum dicam nu. 8. Solum triennium dixi, nam tantum temporis prudenter præfixit Ecclesia requiri, & sufficere ad indagandam hanc veritatem. Post triennium igitur, si persistet impotentia, sunt separandi conjuges modo supra dicto, quando non sit dubium, sed spes verè probabilis consummandi copulam, dicam n. 8. cum Sanc.

3. Pro foro externo (cujus etiam non pauca faciunt, ut videbis, etiam pro interno) alia ratione procedendum est, quando conjuges conveniunt, fatendo impotentiam, alia verò, quando dissentiant.

QUANDO CONVENIUNT.

4. In hoc casu, quamvis conveniant conjuges, affirmando impotentiam, si tamen ejus moralis saltem certitudo, per Medicos, & Matronas peritas modo supradicto non appareat, conjugibus fidem ne habeat statim Judex, nec Matrimonium invalidum statim pronunciet, nam ex communiore, ac probabiliore sententia tria præstanda & antea sunt. Primò, per tres annos continuos debent modi conjuges frequenter, (& quidem morali

Ri 3 frequen- diu tamen.